

Skattavakt PwC

Fréttabréf Skatta- og lögfræðisviðs

Skattavaktin er mánaðarlegt fréttabréf PwC ehf. þar sem sérfræðingar á Skatta- og lögfræðisviði félagsins skrifa um athyglisvert efni tengt skattarétti. Leitast er við að gera grein fyrir nýju efni, hvort sem um er að ræða dóma, lög, frumvörp, úrskurði eða stjórnvaldsákvarðanir.

Júlí 2011
7. tölublað

Efnisyfirlit

Dómur Héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. S-991/2011	2
Dómurinn sýknaði karl og konu af ákæru um skattalagabrot en þau voru ákærð fyrir að hafa skilað inn efnislega röngum skattframtölum nokkurra félaga á þeirra vegum.	
Úrskurður yfirskattaneftndar nr. 13/2011	2
Yfirskattaneftnd taldi að úttekt kæranda gæti ekki að öllu leyti talist lögmæt úthlutun arðs og féllst á með skattstjóra að skattleggja bæri úttektina sem launatekjur. Hins vegar féllst yfirskattaneftnd á kröfu kæranda um niðurfellingu álags.	
Úrskurður yfirskattaneftndar nr. 7/2011	3
Yfirskattaneftnd staðfesti úrskurð skattstjóra um niðurfellingu rekstrartaps vegna samruna tveggja félaga þar sem ekki yrði talið að skilyrðið um „skyldan rekstur eða starfsemi“ væri uppfyllt.	
Ákvarðandi bréf ríkisskattstjóra nr. 10/2011	3
Ríkisskattstjóri vekur athygli á reglum er lúta að því við hvaða tímamark skuli miða við ákvörðun á skatthlutfalli vaxta af kröfum.	

Dómur Héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. S-991/2011

Ríkislögreglustjóri höfðaði mál á hendur M og K vegna brota á skattalögum. Málið var höfðað vegna vantalinna tekna þriggja félaga sem þau voru í fyrirsvari fyrir ýmist sem framkvæmdastjórar, stjórnarmenn eða prókúruhafar. Einnig var höfðað mál á hendur M vegna eigin skattskila.

Málavextir voru þeir að röngum skattframtölum hafði verið skilað fyrir hönd félaganna þar sem skattskyldar tekjur voru vantaldar. Einnig hafði virðisaukaskattsskýrslum verið skilað of seint og staðgreiðsluskilum verið ábótavant. Þá hafði M skilað efnislega röngu skattframtali þar sem launatekjur hans voru vantaldar.

Hvað varðar ákæru vegna rangra skattframtala báru ákærðu það fyrir sig að endurskoðunar-fyrirtæki hefði annast gerð þeirra og þau talið skattframtölin hafa verið unnin eins og lög áskildu.

Héraðsdómur komst að þeirri niðurstöðu að þar sem öllum tilskildum gögnum var skilað til skattyfirvalda eftir að ákærðu leituðu til sérfróðra aðila við gerð skattframtala hafi þau verið í góðri trú um að skattframtölin væru eins og lög áskilja. Ákærðu voru því sýknuð af þessum hluta ákærunnar. Ákærði K var hins vegar sakfelldur vegna vanskila á innheimtum virðisaukaskatti og afdreginni staðgreiðslu.

Að mati PwC er þessi dómur ekki síst athyglisverður fyrir þær sakir að dómarrinn vísar til þess að þar sem leitað hafi verið til sérfróðra aðila þá beri þau ekki ábyrgð á skattskilum þeirra félaga sem þau voru í forsvari fyrir. Hingað til hafa menn ekki getað komið sér undan ábyrgð á skattskilum með því að leita til sérfræðinga við framtalsgerð.

Starfsmenn endurskoðunarfyrirtækisins voru ekki kallaðir fyrir héraðsdóm sem vitni, ekki kemur fram hvaða gögn M og K létu endurskoðunarfyrirtækinu í té við gerð skattframtala, ekki kemur fram hvort að félögin

voru endurskoðuð af hálfu endurskoðunarfyrirtækisins né hvort skattskil félaganna hafi verið til skoðunar hjá ríkisskattstjóra.

Þá vekur það sérstaka athygli að dómi héraðsdóms hafi ekki verið áfrýjað til Hæstaréttar og verður að telja að fordæmisgildi dómsins sé minna sökum þess.

Úrskurður yfirskatta- nefndar nr. 13/2011

Kærandi var stjórnarmaður og prókúruhafi í X ehf. og eigandi að helmingi hlutafjár í félaginu. Á árinu 2007 greiddi X ehf. hluthöfum arð að fjárhæð kr. 23.430.000 þrátt fyrir að eigið fé við lok reikningsárs hefði við það orðið neikvætt um 1.550.887.

Með bréfi óskaði skattstjóri eftir því að rökstutt yrði með hvaða heimild framangreind arðgreiðsla hefði farið fram. Í svarbréfi umboðsmanns félagsins kom fram að félagið hefði byggt arðsúthlutun á milliuppgjöri þann 31. október 2007, vegna tímabilsins 1. janúar til 31. október 2007. Hins vegar hefði láðst að taka tillit til tekjuskatts vegna ársins 2007 að fjárhæð kr. 2.965.036 og þegar það hefði komið í ljós hefði verið endurgreiddur arður að fjárhæð kr. 2.400.000.

Samkvæmt ársreikningi X ehf. fyrir árið 2006 nam hagnaður ársins kr. 8.506.190 og nam óráðstafað eigið fé í árslok sömu fjárhæð. Samkvæmt þessu og með vísan til 1. mgr. 74. gr. laga nr. 138/1994, um einkahlutafélög, taldi yfirskattanefnd að frekari úthlutun hafi ekki verið heimil á árinu 2007. Niðurstaðan varð því sú að kæranda hafi borið að færa sér til tekna kr. 6.261.905 sem launatekjur en ekki arð í skattframtali sínu árið 2008.

Varðandi álagsbeitingu leit yfirskattanefnd til þess að kærandi hafði tilfært 11.715.000 sem arð frá X ehf. og fært á framtal sem stofn til fjármagnstekjuskatts. Samhliða tekjufærslu á umræddri fjárhæð kr. 6.261.905 sem launatekjum lækkaði skattstjóri stofn fjármagnstekjuskatts um 7.471.905 vegna lækunar tilfærðrar arðgreiðslu frá X ehf. um þá

fjárhæð eða úr kr. 11.715.000 í kr. 4.253.095, er væri helmingur heimillar arðsúthlutunar.

Þá segir yfirséðanefnd að ljóst megi vera að skattstjóra hafi þótt tilefni til þess að taka tillit til þessara aðstæðna við álagsbeitingu enda hafi hann tekið tillit til álagðs fjármagnstekjuskatts kr. 1.171.500 við útreikning vanreiknaðs skatts og vanreiknaðs skattstofns og ákvarðað álagsfjárhæð með hliðsjón af þannig ákvörðuðum vanreiknuðum skattstofni. Að þessu virtu og málsatvikum að öðru leyti féllst yfirséðanefnd á kröfu kæranda um niðurfellingu álags.

Úrskurður yfirséðanefndar nr. 7/2011

Skattstjóri tilkynnti kæranda með vísan til 1. mgr. 95. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, um þá breytingu á skattframtali félagsins árið 2009 að rekstrartap að fjárhæð kr. 44.000.000 vegna samruna kæranda og A ehf. í ársbyrjun 2008 hefði verið fellt niður. Vísaði skattstjóri til þess að skráður tilgangur kæranda væri rekstur fiskvinnslu og skyld starfsemi og benti á að samkvæmt ársreikningum félagsins hefði starfsemi þess á liðnum árum verið fölginn í sölu fiskafurða. Skráður tilgangur A ehf. væri hins vegar eignarhald og verslun með hlutabréf og hluti í einkahlutafélögum, hvers konar eignaumsýsla, rekstur fiskvinnslu, rekstur fasteigna og skyld starfsemi, og lánastarfsemi í tengslum við fyrrgreinda starfsemi.

Samkvæmt ársreikningum A ehf. hefði starfsemi félagsins í raun eingöngu verið fölginn í því að kaupa hlutabréf í kæranda fyrir 220.000.000 á árinu 2005. Frá stofnun hefði A ehf. ekki haft aðrar tekjur en gengishagnað vegna langtímalána, þ.e. skulda sem stofnað hefði verið til vegna kaupa á hlutabréfum í kæranda. Við samruna félaganna hefði eina eign A ehf. verið hlutabréfaeign í kæranda. Ljóst væri að ekki væri uppfyllt lagaskilyrði um „skyldan rekstur eða starfsemi“ félaga í tilviki samruna félaganna, sbr. 54. gr. laga nr. 90/2003, og yrði því ekki fallist á að umrætt rekstrartap hefði myndast í sams konar rekstri. Skipti ekki máli í því sambandi þótt skráður tilgangur A ehf. væri m.a. rekstur fiskvinnslu, enda lægi fyrir að félagið hefði ekki stundað neina slíka starfsemi.

Yfirséðanefnd staðfesti úrskurð skattstjóra og hafnaði þeirri málsástæðu kæranda að þar sem starfsemi A ehf. hefði eingöngu verið fölginn í eignarhaldi hlutabréfa í kæranda mætti líta svo á að starfsemi félagsins hafi „beint og óbeint“ lotið að rekstri fiskvinnslu kæranda.

Ákvarðandi bréf ríkisskattstjóra nr. 10/2011

Frá miðju ári 2009 hefur fjármagnstekjuskattur tekið breytingum í tvígang, en hann var annars óbreyttur frá árinu 1997.

Með þessu ákvarðandi bréfi vill ríkisskattstjóri vekja athygli á reglum er lúta að því við hvaða tímamark skuli miða við ákvörðun á skatthlutfalli vaxta af kröfum.

• Vaxtatekjur einstaklinga utan atvinnurekstrar

Í 2. mgr. 8. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt kemur fram að til tekna teljist vextir af kröfum eða inneignum sem greiddir eru eða eru greiðslukræfir og greiddar verðbætur á afborganir og vexti. Í sjö tölulíðum er að finna nánari afmörkun á því hvenær telja beri vaxtatekjur til tekna. Samkvæmt 2. tölul. skal telja vexti af kröfu til tekna þegar þeir eru greiddir eða greiðslukræfir. Ekki skal miðað við áfallna vexti.

Sérstök sjónarmið eiga þó við um vexti sem skattskyldir voru á árinu 2009, þ.e. greiddir eða greiðslukræfir á því ári, og helgast það af 5% hækkun fjármagnstekjuskatts frá 1. júlí það ár. Þannig skipti máli á hvoru tímabili ársins 2009 vextirnir féllu til.

• Vaxtatekjur aðila með takmarkaða skattskyldu

Með 6. gr. laga nr. 70/2009 voru aðilar með heimilisfesti og skattskyldu utan Íslands einnig felldir undir skattskyldusvið laga nr. 90/2003 vegna vaxta sem þeir fá greidda af banka-reikningum, verðbréfa- og fjárfestingasjóðum, skuldabréfum og öðrum kröfum og fjármála-gerningum hér á landi. Ákvæðið gildir þó hvorki um vexti sem greiddir eru af Seðlabanka Íslands né þá vexti sem greiðast erlendum ríkjum, alþjóðastofnunum eða öðrum opinberum aðilum sem undanþegnir eru skattskyldu í heimilisfestarríki sínu. Ennfremur á ákvæðið

ekki við kveði tvísköttunarsamningur sem Ísland hefur gert við erlent ríki á um að ekki skuli haldið eftir afdráttarskatti af vöxtum.

Þetta ákvæði öðlaðist þegar gildi og kom til framkvæmda vegna vaxta sem gjaldféllu og urðu greiðslukræfir frá og með 1. september 2009 eða síðar.

Sá hluti vaxta sem áunninn var fyrir gildistöku laganna var hvorki skattskyldur né staðgreiðsluskyldur.

• Hlutdeildarskírteini

Hlutdeildarskírteini er fjármálagerningur sem er staðfesting á tilkalli allra þeirra sem eiga hlutdeild í sjóði um sameiginlega fjárfestingu, eða einstakri deild hans, til verðbréfaeignar sjóðsins, sbr. 6. tölul. 2. gr. laga nr. 30/2003, um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði.

Skírteinishafar eiga þannig hlutdeild í hagnaði sjóðsins eins og hann er á hverjum tíma. Eingöngu sá hagnaður sem raungerist í hendi skírteinishafa við innlausn er skattlagður og ræðst á þeim tímapunkti hvort og þá hversu háir skattar eru greiddir til ríkissjóðs. Þannig er engum skatti haldið eftir ef enginn hagnaður raungerist í hendi handhafa skírteinis þrátt fyrir að á fyrri stigum hafi ávöxtun verið jákvæð.

Að mati ríkisskattstjóra er ljóst að ávinning af hlutdeildarskírteinum skuli ekki færa til tekna fyrr en þau eru seld eða innleyst, enda eru tekjur af þeim óvissar fram að þeim tíma, sbr. 2. mgr. 59. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Í því ákvæði er sett fram sú meginregla að tekjur skuli að jafnaði telja til tekna á því ári sem þær verða til, þ.e. þegar myndast hefur krafa þeirra vegna á hendur einhverjum. Þó að undanskildum óvissum tekjum. Slíkar tekjur eru fyrst taldar til tekna þegar þær teljast ekki óvissar. Þannig er hlutdeild í hagnaði verðbréfasjóðs, samkvæmt framansögðu, ekki talin til tekna fyrr en við innlausn og þá eingöngu sem svarar til þess hagnaðar sem innleystur er á þeim tímapunkti.

• Tímamark tekjufærslu og afdráttar staðgreiðslu

Um afdrátt staðgreiðslu af vaxtatekjum gilda annars vegar lög nr. 94/1996, um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur, ef móttakandi vaxtanna er skattskyldur samkvæmt 1. eða 2. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, og hins vegar lög nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, ef móttakandinn er skattskyldur skv. 3. gr. laga nr. 90/2003.

Lög nr. 94/1996

Staðgreiðsla af vöxtum skal fara fram þegar vextir eru greiddir út eða færðir eiganda til eignar á reikningi, sbr. 1. tölul. 5. gr. laganna.

Lög nr. 45/1987

Greiðslur til aðila sem ber takmarkaða skattskyldu hér á landi og getið er um í 2., 3., 6. og 7. tölul. 3. gr. laga nr. 90/2003, skal fara með sem laun, sbr. 6. tölul. 5. gr. laga nr. 45/1987. Afdráttur opinberra gjalda af launum skal fara fram þegar þau eru greidd eða færð til tekna, sbr. 14. gr. sömu laga.

• Tvísköttunarsamningar Íslands

Í gildi eru tvísköttunarsamningar við 36 lönd, en í þessum samningum er m.a. kveðið á um skattlagningu vaxtatekna. Skatthlutfall vaxtatekna samkvæmt þessum samningum er 0-10%. Til þess að geta nýtt sér ákvæði samnings þarf að sækja um undanþágu frá skattlagningu til ríkisskattstjóra.

• Ákvörðun skatthlutfalls vaxtatekna - samantekt

Við ákvörðun skatthlutfalls ber að miða við þann tímapunkt þegar vaxtatekjurnar teljast til tekna. Sú meginregla gildir að líta ber til þess hvenær vextir af kröfum eru greiddir eða greiðslukræfir. Ekki ber því að líta til þess hvenær vextir eru áfallnir í þessu sambandi.

Skatta- og lögfræðisvið

PricewaterhouseCoopers ehf.

Við hjá Skatta- og lögfræðisviði bjóðum upp á margs konar þjónustu, þar með talið ráðgjöf varðandi:

- Alþjóðlega skattaráðgjöf
- Milliverðlagningu („Transfer pricing“)
- Skattlagningu rekstraraðila
- Skattlagningu einstaklinga
- Virðisaukaskatt
- Félagarétt
- Samruna, skiptingar og yfirtökur

Starfsmenn sviðsins hafa mikla reynslu og yfirgripsmikla þekkingu á sviði skatta- og félagaréttar og veita viðskiptavinum aðstoð og ráðgjöf varðandi lögfræðileg álitaefni sem skapast innanlands sem og erlendis.

Til að fá frekari upplýsingar um starfsemina er hægt að hafa samband við eftirfarandi starfsmenn:

Ábyrgðarmaður

Friðgeir Sigurðsson

Sviðsstjóri Skatta- og lögfræðisviðs

Sími: +354 550 5366

fridgeir.sigurdsson@is.pwc.com

Ritstjóri

Jóhanna Á. Jónsdóttir

Ráðgjafi/lögfræðingur

Sími: +354 550 5356

johanna.a.jonsdottir@is.pwc.com

Þessi samantekt felur ekki í sér ráðgjöf af neinu tagi. Ekki ætti að hafast samkvæmt vefriti án þess að fá sérfræðilega ráðgjöf. PricewaterhouseCoopers ehf., PricewaterhouseCoopers LLP, hluthafar, starfsmenn og umboðsaðilar bera ekki ábyrgð á upplýsingum sem gefnar eru í þessu vefriti eða aðgerðum sem framkvæmdar eru af hálfu annarra aðila á grundvelli þessara upplýsinga.

©2009 PricewaterhouseCoopers ehf. Allur réttur áskilinn. “PricewaterhouseCoopers” vísar til PricewaterhouseCoopers ehf. á Íslandi, nema ráða megí af samhengi eða beinum tilvísunum að vísað sé í önnur fyrirtæki í samstæðu PricewaterhouseCoopers International Limited sem öll eru lagalega sjálfstæðar einingar.